

Předběžný návrh faunistických dat publikovatelných v malakologickém žurnálu *Malacologica Bohemoslovaca*

MLži soustavy Holanských rybníků (severní Čechy) – příspěvěk k poznání zastoupení jednotlivých druhů

Zita Krejzová

Studentka 3 ročníku ČZU v Praze, Fakulta životního prostředí, obor Vodní hospodářství

This stud presents the results of a malacological survey of the soustava Holanských rybníků Ponds in the Českolipsko. Altogether 2 species of bivalve molluscs were found at 6 ponds. Together were found 266 pieces of shells and 15 pieces of live bivalve molluscs. This finding extended our knowledge about bivalve molluscs in the Českolipso.

Key words: Anodonta, bivalve molluscs, Českolipsko

Úvod

Měkkýši na Českolipsku byli intenzivně zkoumáni hlavně na přelomu tisíciletí a následně byla publikována získaná data, kterých velké množství (Beran 2006). Českolipsko je označení regionu v severní části České republiky. Území se rozkládá v kraji Libereckém, Středočeském a Severočeském. K území Českolipska patří i Máchův kraj kolem Máchova jezera na území okresu Česká Lípa.

Metodika

V oblasti Českolipska byly v období listopadu 2018 do března 2020 provedeny sběry mlžů dohromady na 6 rybnících, které byly v tu dobu částečně, či plně vypuštěné.

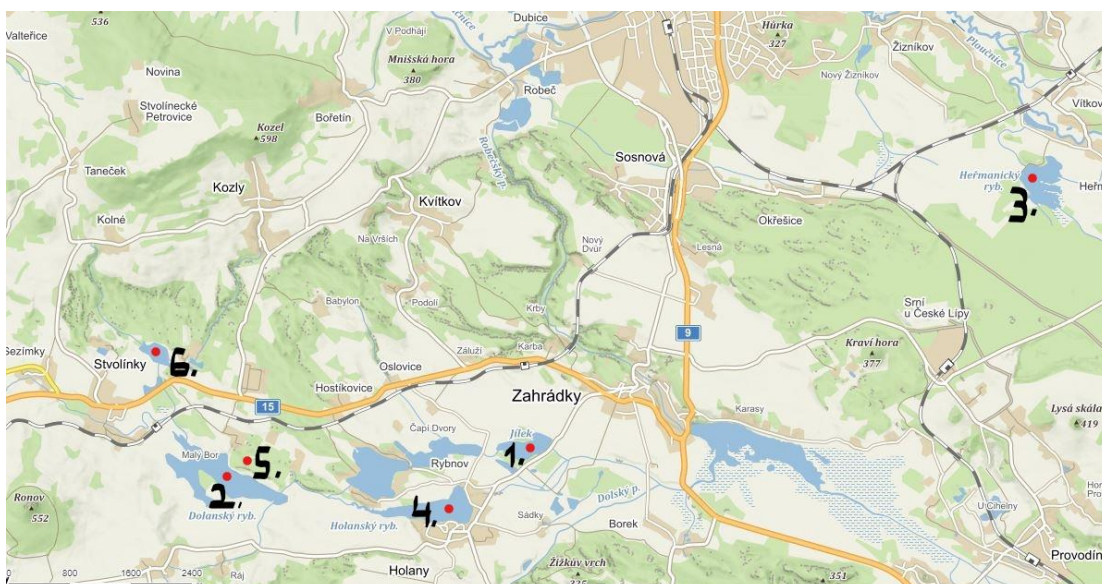
Na všech rybnících byli průzkumu věnovány 2 hodiny čistého času sběru. Na sběr lastur jsme byli 2. Sběr probíhal nejdřív primárně pomocí zraku na vyschlé části dna rybníku a následně pomocí podběráku v zatopené části. Z důvodu nízké hladiny nebylo možné se po rybnících pohybovat na lodičce a z důvodu

hlubokého bahna byl sběr omezen do výšky bahna po kolena.

Přehled lokalit

V této části je uveden seznam a popis jednotlivých lokalit. Údaje jsou řazeny: číslo lokality, zeměpisné souřadnice (odečtené z digitální mapy dostupné na <http://www.mapy.cz/>), popis lokality, datum. Na všech zmiňovaných lokalitách byl proveden ruční sběr (případně pomocí podběráku).

- 1- 50°65'19.4"N, 14°60'14.6"E, rybník Jílovka, listopad 2018
- 2- 50°62'44.5"N, 14°45'006"E, Dolanský rybník, říjen 2019
- 3- 50°65'94.6"N, 14°60'14.6"E, Hemanický rybník, listopad 2019
- 4- 50°62'00.3"N, 14°49'18.6"E, Holanský rybník, listopad 2018
- 5- 50°62'41.1"N, 14°45'99,9"E, Hrázský rybník, březen 2020
- 6- 50°63'83.9"N, 14°43'79.8"E, Koňský rybník, říjen 2019

Obr. 1: Mapa Českolipska s vyznačenými lokalitami © ČÚZK, 2020, © AOPK, 2020

Výsledky

Na všech šesti mapovaných rybnících bylo nalezeno celkem 266 lastur a 15 živých jedinců. Z výsledků vyplývá, že dominantním druhem obývajícím všechny mapované rybníky je škeble říční (*Anodonta anatina*). Druhý nález druh mlže je škeble rybníčná (*Anodonta cygnea*), která byla zastoupena na pěti rybnících ze šesti. Škeble rybníčná v České republice dle vyhlášky 395/1992 Sb. ve znění vyhlášky 175/2006 Sb. patří mezi druhy silně ohrožené.

Nejvíce živých jedinců, konkrétně 5 ks bylo nalezeno na Dolanském rybníku, na rybníku Jílovce a Heřmanickém rybníku byli zastoupeni po 4 ks a 2 ks na Holanském rybníku. Všichni živí jedinci byli zástupci škeble říční.

Diskuse

Nejvíce mlžů bylo nalezeno na Dolanském rybníku. Beran (2017a) uvádí, že na Dolanském rybníku v roce 2017 provedl průzkum k poznání měkkýšů a našel zde jak škebli říční, tak škebli rybníčnou. Stejného výsledku jsme došli i my při mapování v říjnu 2019 a nelezli jsme převážnou většinu lastur šestiletých. Na Koňském rybníku byl nalezen pouze druh škeble říční, s věkovým zastoupením jedinců starších

5 let. V Hrázském rybníku byla nalezena 1 škeble rybníčná a 4 až 5 leté lastury škeble říční. Na Holanský rybníku byly nalezeny 2 lastury škeble rybníčné, 2 zástupci živé škeble říční a 36 lastur škeble říční. Největší zastoupení dle věkových kohort 4 až 5 let byly lastury škeble říční. Možným vysvětlením absence mladších mlžů je pravděpodobně prováděné hnojení. Na rybníku Jílovka bylo nalezeno nejvíce škeblí říčních starších 5 let, ale i dvě lastury škeble rybníčné o stáří 7 a 8 let. Na Heřmanickém rybníku se nachází populace jedinců starších 4 let (graf 7,8), což ukazuje nepříznivý trend do budoucna. Absence jedinců mladších 4 let může být způsobena v důsledku splachů chemických látek ze zemědělské půdy (Beran 2017b).

Literatura

- Beran L., 2006: Měkkýši (Mollusca) CHKO Kokořínsko. *Bohemia centralis*, 27: 41–73.
- Beran L., 2017a: Vodní měkkýši rybníka Baroch a jejich změny po revitalizaci. *Malacologica Bohemoslovaca*, 16: 33–36.
- Beran L., 2017b: Měkkýši Dolanského rybníka. *Malacologica Bohemoslovaca*, 16: 1-6.